

Alweer Weekend in Antarctica

Net als vorig jaar komt iedereen aan de beurt voor het schrijven van de nieuwsbrief, En ook dit jaar zal ik mijn bijdrage van start gaan met het weekend. Zondagmorgen, Michiel slaapt nog en buiten schijnt de zon. Toch ziet het er niet zomers uit. Alles is wit... behalve dat treintje (?) dat in de verte langsgaat. Toch maar de bril opzetten. Het blijken Keizerspinguïns te zijn die op hun buik zich voortbewegen over het ijs. Die gaan een hapje eten halen voor hun jongen in de kolonie. Goed, dan doe ik dat ook maar, alleen eet ik het zelf op. In de Rode salon is bijna niemand meer (ik heb uitgeslapen vandaag) en met een kop koffie en een koude pannenkoek ben ik tevreden. De stewardessen zijn bezig met de schoonmaak en hebben kerstmuziek opgezet. Door Messe 2 en de Rode salon schallen de stemmen van Doris Day en Perry Como met *"I'll be home for Christmas, if only in my dreams"*. Petra vraagt waarom ik niet ga 'spazieren'; het kan nu nog want om 1 uur gaat de valreep op en gaan we weer varen. Goed idee, dus terug naar de hut en omkleden en Michiel porren.

Maar, even een stapje terug. Hoezo wandelen buiten het schip? Aan het eind van de vorige brief waren we tussen 2 ijsbergen doorgevaren als poortwachters van het poolgebied en die nacht bereikten we de ijsrand. Dat was een speciaal moment. Michiel en ik hadden ongeveer ingeschat hoe laat we daar zouden arriveren en waren op het juiste moment op de brug. Twee grote zoeklichten zorgden samen met de lichte sneeuwval voor een soort pad recht voor de boeg met daarbuiten een vage schemer. In de verte leek iets van een muur op te doemen en hoe dicht we naderden, hoe meer het duidelijk werd dat de dimensie niet verticaal stond maar vlak lag en er konden langzaam ijsschotsen herkend worden. Holger, de stuurman, zette zachtjes muziek aan, draaide die langzaam harder en onder de indrukwekkende tonen van Beethovens 7e symfonie gleden we het ijs in. Na een paar minuten streelden de zoeklichten langs een ijsberg die we op veilige afstand passeerden. Er waren nog meer mensen op de brug en ieder was onder de indruk. Voor degene die er al eerder geweest was, was het een gevoel van 'thuiskomen'. Of als je een behaaglijke, witte jas aantrekt.

De volgende ochtend waren we alweer 60 mijl verder en wilde Jan vanwege het ontbreken van tellingen in de nacht met de heli copter terugvliegen om een indruk te krijgen van de dichtheid aan toppredatoren in die overgangszone. Dus, overleggen met Fahrleiter Uli en de weermannen en de piloten. In eerste instantie zouden we gaan vliegen na de lunch, maar door verslechterende weersomstandigheden werd dat geschrapt. Dan maar weer verder met de foto's bekijken van de pinguïns op de poortwachters en afwachten wat het weer morgen geeft. Inmiddels hebben we al weer 5 vluchten gemaakt en de routine komt er weer in. Tijdens de laatste vlucht hebben we de pinguïnkolonies bij Neumayer bekeken en foto's

van grotere hoogte gemaakt om een telling uit te kunnen voeren, zodat we een idee kunnen krijgen van de het geboortesucces dit jaar. Groot was de verrassing toen de piloot de heli op het ijs zetten en we te voet een stuk dichtbij konden kijken. Jan was zichtbaar geraakt na afloop omdat hij voor het eerst in bijna 23 jaar poolonderzoek een kolonie van zo dichtbij mocht bekijken (maar dan wel met 400mm telelens).

En gisteren was het dan eindelijk eens mooi zomerweer. Aardig wat zon, 3 graden vorst en weinig wind. Omdat het uitladen en transporteren van de bouwmaterialen en containers voor het nieuwe Neumayerstation nog wel een dag kon duren hadden de wetenschappers een dagje vrij. Er werd een helishuttle ingesteld en in groepjes van 4 werden we naar het 20 kilometer verderop gelegen station gevlogen. Het was heel bijzonder om er rond te kijken en de gastvrijheid van de overwinteraars te ervaren. We werden rondgeleid door Charlie (of Karl) en hij vertelde ons van alles over hoe het station

is gebouwd en hoe het gebruikt wordt. We kregen koffie of thee en mochten ook mee eten. Ik heb zelfs nog een Heineken biertje gekregen! Na het bezoek aan deze ondergrondse verblijven zijn we met z'n vieren nog even buiten gaan wandelen. Op zich is daar niet zo veel te zien, maar daardoor en het feit dat we op het vasteland(-ijs) stonden maakte het zo apart. Voor de thuisblijvers hebben we (letterlijk) nog een even een rondedans om deze mijlpaal gemaakt. Jan was achter gebleven op het schip om aan aantal noodzakelijke administratieve zaken af te handelen. Maar, vertelde hij later, heeft hij ook nog wel een moment gepikt om even van de omgeving te genieten door gewoon voor het schip op het ijs te zitten of liggen en alleen maar rond te kijken en af en toe een foto'tje te maken.

En dan vandaag. Michiel was inmiddels wakker en had een cadeautje uitgepakt van zoon Thijs. Het was een pluche pinguin. Al snel was het idee geboren om hem mee naar buiten te nemen voor wat

ijspret. Na een fotoreportage van de kleine met z'n nieuwe baas en de Polarstern en wat Keizerspinguïns mocht ie ook nog een dansje maken. En daarna was het puur genieten van de rust en de omgeving.

Bijna iedereen ging tussendoor terug aan boord om te lunchen om daarna weer massaal het laatste halfuur of kwartier nog even op het ijs te zitten kijken naar de statig voorbijglijdende

keizerspinguïns en lachen om de aandoenlijke Adeliëpinguïns, die er af en toe tussen zitten. Ze kunnen op zo'n manier op je af kunnen rennen alsof ze heel kwaad zijn en je weg willen jagen. Hoewel dat met hun 50cm lengte en hun gespreide armpjes niet echt lukt, denk ik. En soms komen ze aanrennen alsof ze volijk zijn en lijken te denken: "Hé wat

zijn jullie nu weer voor beesten. Kunnen jullie ook spelen?" Maar meestal remmen ze op een paar meter af en kijken vertwijfeld of het wel een goede keuze was om zo dichtbij te gaan staan. Want de meeste mensen verbergen hun gezichten achter camera's en geven piepjes en klikkende geluiden. Om kwart voor een kwam er een signaal van de brug om aan boord te komen en moesten we afscheid nemen van de sneeuwvrouw die naast de valreep stond. En terwijl Jan, Hauke en Michiel voor een volgende fototelling van de kolonie met de heli vertrokken gleed de Polarstern uit het kleine zelfgemaakte haventje in de beschutte Atka baai. Bram staat weer in z'n vogelhok en hoopt op dit traject wat walvissen te scoren. Maar dat idee wordt bij het ronden van de eerstvolgende ijsberg echter snel verlaten. Er doemt een ijszee voor ons op met gigantische stapels ijsschotsen. De brokken ijs zijn meters dik en grof en er is geen doorkomen aan. Het schip loopt telkens vast en schuift dan met de boeg erbovenop. Blijft even rusten, waarbij door het gewicht hier en daar wat beweging komt in het ijs voor ons, en gaat dan weer naar achteren om een nieuwe aanloop te maken. Bij de volgende pogingen komen we soms 20 meter en soms een halve scheepslengte vooruit. Het is gewoon een kwestie van de lange adem.

De volgende plek is een baai waar we de arctische brandstof gaan lossen voor de Pisten Bullis waarmee de zware spullen over het ijs vervoerd worden naar het Neumayer station. Vanaf de laatste plek was het door de grote afstand niet te doen en nu zullen we afmeren aan de steile shelf. Die wand is zo'n 30 meter hoog en per heli wordt de brandstofslang over de rand heen getild. En dan kost het zo'n 24 uur om de brandstof over te pompen in grote tanks die naar het station worden gesleept. En daarna hopen we eindelijk te kunnen gaan vissen. De volgorde van stations wordt al besproken en in een algemeen overleg vastgesteld. Alle materialen worden nog eens gecheckt door Michiel. De tot nu toe verzamelde gegevens in de database geklopt door Bram en Jan en de gemaakte foto's en video's bewerkt door Hauke. Hopenlijk kunnen we in de loop van donderdag eindelijk weer eens vissen.

Tot slot nog een constatering. Een paar keer per week is 's avonds de bar open en opvallend is dat we regelmatig een feestje hebben van iemand die jarig is. Op basis van onze voorgaande expedities kunnen we wel stellen dat er in de Antarctische zomer meer mensen jarig zijn dan in de herfst of de winter. Ik weet niet of iemand daarop wil promoveren, maar misschien is dit een leuk onderzoek voor een volgende AIO (moet wel zeebenen hebben).

*Zomerse groeten van André
en Michiel, Hauke, Bram en Jan Andries.*

